

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1983

Nr 63

Nr 63.

LANDSKAPSLAG

om planering och landskapsstöd inom social- och hälsovården.

Föredragen för Republikens President den 11 november 1983.

Utfärdad i Mariehamn den 22 november 1983.

I enlighet med landstingets beslut¹⁾ stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas endast om så i annan landskapslag (speciallag) sägs. Om inte annat följer av denna lag eller av speciallag skall i fråga om landskapsandel som avses i denna lag även iakttas bestämmelserna i landskapslagen om landskapsstöd till kommuner (43/73) (landskapsstödslagen).

Med social- och hälsovård avses i denna lag den verksamhet inom social- och hälsovården som det ankommer på kommunerna att ordna enligt speciallag samt dessutom den verksamhet inom social- och hälsovården som kommunerna inom ramen för landskapets ordinarie årsstat utan lagstadgad skyldighet ordnar i överensstämmelse med den plan som avses i 3 §.

2 §.

Verksamhetsmöjligheter

Kommun skall, om inte annat sägs i speciallag, ordna social- och hälsovården

1) genom att själv ombesörja verksamheten eller med stöd av avtal tillsammans med annan kommun;

2) genom att låta kommunalförbund där kom-

munen är medlem ombesörja verksamheten eller

3) genom att köpa tjänster av landskapet, av annan kommun, av kommunalförbund eller av annan som tillhandahåller social- och hälsovårdstjänster.

Vad i 1 mom. 3 punkten sägs om kommuns möjligheter att köpa tjänster gäller även kommunalförbund som handhar uppgifter inom social- och hälsovården.

2 kap.

Planering.

3 §.

Social- och hälsovårdsplan

Landskapsstyrelsen skall årligen i samband med avgivandet av förslaget till ordinarie årsstat anta en plan för ordnande av social- och hälsovården i landskapet under de fem följande kalenderåren (social- och hälsovårdsplan).

4 §.

Social- och hälsovårdsplanens innehåll

Social- och hälsovårdsplanen skall innehålla:

1) allmänna mål för olika sektorer inom social- och hälsovården;

2) anvisningar om ny verksamhet och om betydande ändringar av verksamheten;

3) förteckning över betydande projekt som får påbörjas och färdigställas under de olika kalen-

¹⁾ Ls framst. nr 35/1982—83

Lu. bet. nr 27/1982—83

Stu. bet. nr 40/1982—83

RÄTTELSEBLAD ÅFS 63/83 sid 209

I Landskapslagen om planering och landskapsstöd inom social- och hälsovården (63/83) skall 6 § 5 punkten ha följande lydelse:

5) utredning över de tjänster som skall köpas i enlighet med bestämmelserna i 2 § 1 mom. 3 punkten och över kostnaderna härför till den del kostnaderna inte förädlas av i lag bestämd särskild ersättningsskyldighet för kommunen eller kommunalförbundet samt

RÄTTELSEBLAD ÅFS 63/83 sid. 209

I landskapslagen om planering och landskapsstöd inom social- och hälsovården (63/83) skall 12 § 2 p. ha följande lydelse:

2) landskapsandel inte betalas för hyresvärdet i fråga om egna byggnader som avses i landskapsstödslagens 5 § 6 punkt;

derår som omfattas av planen samt beräkning av kostnaderna och landskapsandelarna för dessa projekt;

4) utredning över de ändringar som beräknas ske i fråga om antalet anställda samt

5) utredning över de landskapsandelar som skall erläggas.

5 §.

Verksamhetsplan

För ordnande av den verksamhet som avses i 2 § 1 mom. 1 och 3 punkterna skall kommun årligen anta en plan för de fem följande kalenderåren (verksamhetsplan). Planen skall vara anpassad till social- och hälsovårdsplanen.

Vad i 1 mom. sägs om skyldighet att anta verksamhetsplan gäller även kommunalförbund som ombesörjer i denna lag avsedd verksamhet.

6 §.

Verksamhetsplanens innehåll

Verksamhetsplan skall innehålla:

1) utredning över de åtgärder som erfordras för att uppnå de mål som uppställts i landskapsplanen;

2) utredning över projekt som avses i 4 § 3 punkten och beräkning av kostnaderna härför;

3) utredning över andra än i 2 punkten avsedda betydande anskaffningar av ny utrustning och betydande ändringar i verksamheten samt beräkning av kostnaderna härför;

4) utredning över de ändringar som beräknas ske i fråga om antalet anställda och personalstrukturen;

5) utredning över de tjänster som skall köpas i enlighet med bestämmelserna i 2 § 1 mom. 3 punkten och beräkning av kostnaderna härför; kostnaderna inte föranses av i lag bestämd särskild ersättningsskyldighet för kommunen eller kommunalförbundet samt

6) beräkning av de totala kostnaderna och landskapsandelarna.

7 §.

Underställande av verksamhetsplan

Verksamhetsplan skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse. Planen skall vara landskapsstyrelsen tillhanda senast den 31 december året före det första år som planperioden omfattar.

8 §.

Fastställelse av verksamhetsplan

Landskapsstyrelsen fastställer verksamhetsplan i fråga om det första kalenderår som planen omfattar och skall vid behov meddela anvisningar om utvecklande av planen i fråga om de därpå följande kalenderåren. Samtidigt kan landskapsstyrelsen meddela förhandsbesked i fråga om personal- och övriga resursändringar under det andra året av planperioden. Förhandsbesked är bindande vid fastställelsen av följande verksamhetsplan, om inte annat föranses av planen eller av följande social- och hälsovårdsplan.

Verksamhetsplan skall fastställas oförändrad, dock så att däri kan göras rättelser. Utan hinder av vad här sägs kan, sedan den kommun eller det kommunalförbund som antagit planen givits möjlighet att yttra sig i ärendet, del av plan lämnas utan fastställelse. Del av plan skall lämnas utan fastställelse om den strider mot lag, annan författning eller gällande social- och hälsovårdsplan eller om det i den ingår i 6 § 2 punkten avsedda projekt, i 6 § 3 punkten avsedda nyanskaffningar eller verksamhetsändringar eller i 6 § 4 punkten avsedda personaländringar som det inte är möjligt att genomföra med hänsyn till de resurser som anvisats i social- och hälsovårdsplan samt behovet inom övriga kommuner och kommunalförbund.

I förhandsbesked som avses i 1 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

9 §.

Ändring av fastställd plan

Fastställd verksamhetsplan kan ändras, om förhållandena efter fastställelsen ändrats i den kommun eller det kommunalförbund vars verksamhet planen omfattar. Härvid skall i tillämpliga delar bestämmelserna i 7 och 8 §§ följas.

10 §.

Skyldighet att lämna uppgifter

Kommun skall årligen före utgången av augusti månad tillställa landskapsstyrelsen en verksamhetsberättelse över social- och hälsovården under föregående kalenderår. Berättelsen får uppgöras särskilt eller utgöra en del av kommunens förvaltningsberättelse. Kommunen skall på begäran tillställa landskapsstyrelsen även övriga uppgifter som erfordras för verkställigheten av denna lag.

Vad i 1 mom. sägs om kommun gäller även kommunalförbund som ombesörjer i denna lag avsedd verksamhet.

3 kap.

Landskapsstöd.

11 §.

Landskapsandel

Till kommun och kommunalförbund betalas landskapsandel för kostnader som föranleds av den social- och hälsovård som ordnas i enlighet med fastställd verksamhetsplan. För verksamhet som ordnas i enlighet med sådan del av plan som lämnats utan fastställelse betalas landskapsandelen i enlighet med den senast fastställda planen.

Landskapsandel beräknas per kommun på grundvalen av de i lagen om bärkraftsklassificering av kommunerna (FFS 665/67) avsedda bärkraftsklasserna som följer:

kommunens bärkraftsklass	landskapsandel i procent
1	65
2	61
3	57
4	53
5	50
6	47
7	44
8	41
9	38
10	32

12 §.

Undantag från landskapsstödslagen

Utan hinder av vad i landskapsstödslagen är föreskrivet skall:

- 1) landskapsandel betalas även för kostnader som föranleds av verksamhet som avses i 2 § 1 mom. 1 och 3 punkterna denna lag;
- 2) landskapsandel inte betalas för hyresvärdet i fråga om egna byggnader som avses i landsstödslagens 5 § 6 punkt inte tillämpas;
- 3) den begränsning som avses i landskapsstödslagens 5 § 8 punkt inte tillämpas;
- 4) även i landskapsstödslagens 7 § 1 mom. avsedda ersättningar och betalningsandelar som uppbärs hos kommun eller annat kommunalförbund för användning av inrättning eller anlåtande av tjänster räknas som avdrag på de kostnader som berättigar till landskapsandel;
- 5) endast kostnader som föranleds av projekt som avses i 4 § 3 punkten denna lag betraktas som anläggningskostnader;
- 6) anläggningsplan alltid krävas när fråga är om anläggningskostnader som avses i denna lag;

7) bestämmelserna i landskapsstödslagens 10 § 1 mom. 3 punkt om skissritningar och byggnadsbeskrivning samt i dess 11 § 1 mom. om huvudritningar inte tillämpas vid godkännande av program för genomförande av projekt och betalning av landskapsandel för anläggningskostnader; i stället skall godkännandet och betalningen basera sig på ett utkast till plan för byggnadsprojektet i vilket ingår detaljerade ritningar och byggnadsbeskrivning;

8) bestämmelserna i landskapsstödslagens 8 § 1 mom., 14 och 14a §§ inte tillämpas;

9) förskott på landskapsandel för både anläggnings- och driftskostnader, med iakttagande av vad i landskapsstödslagens 18 § 1 mom. är föreskrivet om frister, betalas månatligen i enlighet med beräkning som ingår i fastställd plan, dock så att förskottet höjs eller sänks i proportion till den genomsnittliga ändringen i lönekostnaderna i jämförelse med de lönekostnader som ligger till grund för beräkningen;

10) slutrat av landskapsandel för både anläggnings- och driftskostnader, om inte annat följer av denna lag, betalas i enlighet med den utredning kommun eller kommunalförbund framlagt över kostnaderna senast inom två månader efter det att utredningen inkommit och med iakttagande i övrigt av bestämmelserna om betalning av landskapsandel för driftskostnader samt

11) vad i landskapsstödslagens 21a § är föreskrivet om avbrytande av betalning av förskott eller slutrat inte tillämpas.

13 §.

Kompletterande bestämmelser om landskapsandel

Utöver vad ovan är föreskrivet:

- 1) kan landskapsstyrelsen, om landskapsandel eller förskott på landskapsandel visst år betalats till ett avsevärt för stort belopp till följd av att felaktiga, vilseledande eller otillräckliga uppgifter lämnats, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet, besluta att landskapsandelen skall sänkas med högst tio procentenheter för viss tid under de följande tre kalenderåren;
- 2) kan landskapsstyrelsen innehålla landskapsandel eller del därav, om fastställd plan inte följts samt
- 3) skall för tjänster som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten hos den enskilda uppbäras samma avgifter och ersättningar som för motsvarande kommunala tjänster.

14 §.

Understöd, lån och räntestöd

Den som tillhandahåller kommun eller kommunalförbund i 2 § 1 mom. 3 punkten avsedda tjänster kan ur landskapets medel beviljas understöd, lån eller räntestöd för anläggningskostnader.

15 §.

Betalning för köpta tjänster

Storleken av den ersättning som kommun och kommunalförbund skall betala för tjänster som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten bestäms enligt avtal. Ersättningen skall betalas månatligen, om inte annat avtalats.

Utän hinder av bestämmelserna i 1 mom. gäller om ersättning för tjänster som köps av statlig inrättning vad därom i rikslagstiftning är föreskrivet.

16 §.

Återbäring av landskapsstöd som beviljats privat inrättning

Vad i 24 och 25 §§ landskapslagen om landskapsstöd till kommuner är föreskrivet om återbäring av landskapsandel skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om privat inrättning där i 2 § 1 mom. 3 punkten avsedda tjänster tillhandahålls kommun eller kommunalförbund, om landskapsandel eller -understöd beviljats för anläggningskostnader som hänför sig till inrättningen.

17 §.

Pension för personal inom privat inrättning

Person som är anställd hos arbetsgivare som tillhandahåller kommun eller kommunalförbund tjänster som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten har, såvida landskapslagen om vissa pensioner, som skall betalas av landskapsmedel (51/71) tillämpas på ifrågavarande verksamhet när denna lag träder i kraft, rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur landskapets medel enligt de regler som gäller för personer anställda hos landskapet.

Sedan i 1 mom. avsedd person avlidit betalas familjepension efter honom enligt samma regler som efter person som varit anställd hos landskapet.

18 §.

Arbetsgivares andel av pensionskostnader

Arbetsgivare som avses i 17 § 1 mom. är skyldig att till landskapet för varje kvartal betala en andel av pensionskostnaderna för personer som avses i sagda moment. Andelen utgör 12,5 procent av ifrågavarande personers lön. Andelen för visst kvartal skall betalas under den första månaden i följande kvartal.

4 kap.

Särskilda bestämmelser.

19 §.

Formulär för plan och berättelse

Verksamhetsplan samt verksamhetsberättelse för social- och hälsovården skall uppgöras på formulär som fastställs av landskapsstyrelsen.

20 §.

Landskapsförordning

Närmare föreskrifter om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

21 §.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984. Bestämmelserna i 2 kap. tillämpas dock första gången redan år 1983 vid antagande av social- och hälsovårdsplan för åren 1984—1988 samt vid antagande och fastställande av verksamhetsplaner för dessa år. Vid fastställande och ändring av planer för tidigare år tillämpas tidigare gällande bestämmelser.

Även i andra än i 1 mom. nämnda åtgärder som verkställigheten och tillämpningen av denna lag förutsätter får vidtas före lagens ikraftträdelsedag.

22 §.

Övergångsbestämmelser

Om arbete med att uppföra, utvidga eller förbättra byggnad eller med att anskaffa grundläggande utrustning pågår när denna lag träder i kraft eller om program för uppförande, utvidgande, förbättring eller grundläggande anskaffning har godkänts före denna lags ikraftträdande, skall landskapsandel eller -understöd för härrav föranledda kostnader betalas i enlighet med

tidigare gällande bestämmelser. Tidigare gällande bestämmelser skall tillämpas även på kostnader som uppkommit före lagens ikraftträdelsedag.

Om skyldighet att betala pensionskostnader el-

ler andra fortlöpande kostnader uppstått före denna lags ikraftträdande och kostnaderna efter ikraftträdandet fortfarande betalas, skall landskapsandel för dessa kostnader betalas i enlighet med denna lag.

Mariehamn den 14 september 1983.

OLOF JANSSON
talman

Karl-Gunnar Fagerholm
vicetalman

Roger Jansson
vicetalman

